

PREŠOVSKÝ
samosprávny kraj
Útvar hlavného kontrolóra

STANOVISKO
hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja
na roky 2023 - 2025

November 2022

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

Obsah

A	VŠEOBECNÁ ČASŤ	3
A.1	Východisko spracovania stanoviska	3
A.2	Zákonnosť predloženého návrhu	3
B	ČLENENIE ROZPOČTU	4
B.1	Legislatívny rámec členenia predloženého návrhu	4
B.2	Východiska tvorby rozpočtu	5
C	BEŽNÝ ROZPOČET	5
C.1	Bežné príjmy daňové	5
C.2	Bežné príjmy nedaňové	6
C.3	Bežné granty a transfery	6
C.4	Bežné výdavky	7
D	KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	8
D.1	Kapitálové príjmy	8
D.2	Kapitálové granty a transfery	9
D.3	Kapitálové výdavky	9
E	FINANČNÉ OPERÁCIE	10
E.1	Finančné operácie príjmové	10
E.2	Finančné operácie výdavkové	10
F	ZÁVER	10

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

V znení ustanovení § 19e ods. 1 písm. c) Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na rok 2023, viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025 a k návrhu programového rozpočtu.

A Všeobecná časť

A.1 Východisko spracovania stanoviska

Odborné stanovisko bolo spracované posúdením predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025 a návrhu programového rozpočtu na rok 2023, ktorý bol vyvesený na úradnej tabuli a zverejnený na internetovej stránke PSK zákonným spôsobom.

A.2 Zákonnosť predloženého návrhu

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s ustanoveniami zákonov NR SR:

- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správa o znení a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu je ďalej zosúladený aj s ustanoveniami zákonov, nariadení, opatrení, zásad:

- Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
- Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve,
- Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- Príručka č. MF/005055/2022-411 na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025,
- Vyhláška Štatistického úradu SR č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG),
- Zásady rozpočtového procesu PSK

a ostatnými súvisiacimi všeobecne záväznými právnymi predpismi, zásadami a platnými všeobecne záväznými nariadeniami (VZN).

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

B Členenie rozpočtu

B.1 Legislatívny rámec členenia predloženého návrhu

Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s § 9 ods. 1 Zákona č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 vrátane programov s uvedením cieľov a merateľných ukazovateľov.

Predložený návrh je členený v znení ustanovení § 10 ods. 3 citovaného zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- bežné príjmy a výdavky
- kapitálové príjmy a výdavky
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu PSK na rok 2023 v členení:

Tabuľka č. 1

Návrh rozpočtu PSK na rok 2023		
(v celých €)		
Bežný rozpočet		14 971 384
	príjmy	260 720 000
	výdavky	245 748 616
Kapitálový rozpočet		-9 650 000
	príjmy	350 000
	výdavky	10 000 000
Celkom		
	príjmy	261 070 000
	výdavky	255 748 616
Finančné operácie		5 321 384
	príjmové	0
	výdavkové	5 321 384
Príjmy celkom vrátane FO		261 070 000
Výdavky celkom vrátane FO		261 070 000

Návrh bežného rozpočtu na rok 2023 je zostavený ako prebytkový a návrh kapitálového rozpočtu je zostavený ako schodkový.

Schodok kapitálového rozpočtu sa navrhuje pokryť prebytkom bežného rozpočtu v znení § 10 ods. 7 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súčasťou rozpočtu (podľa metodiky ESA 2010) je aj zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok medzi ich hodnotami k 1.1. a 31.12. sledovaného obdobia:

Tabuľka č. 2

Zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok	€
Zmena stavu vybraných záväzkov	3 000 000
Zmena stavu vybraných pohľadávok	50 000
Celkom v Σ	3 050 000

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

Predložený návrh rozpočtu na roky 2023 – 2025 je zostavený ako programový, t. j. v rámci jednotlivých programov sú formulované zámery a ciele, sú vytvorené merateľné ukazovatele a výdavky sú alokované do programovej štruktúry.

Programový rozpočet PSK na rok 2023 je rozdelený do 9 programov, ktoré obsahujú súhrne 49 podprogramov a 64 prvkov.

Tabuľka č. 3

Program	Názov programu	€
001	Plánovanie, manažment, kontrola	1 682 456
002	Rozvoj kraja	12 905 500
003	Interné služby	1 204 360
004	Doprava a komunikácie	61 478 200
005	Vzdelávanie	105 116 000
006	Kultúra	16 778 000
007	Sociálne zabezpečenie	44 600 000
008	Zdravotníctvo	0
009	Administratíva	11 984 100
Celkom v Σ		255 748 616

B.2 Východiská tvorby rozpočtu

Viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 sa považuje za strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky Prešovského samosprávneho kraja.

Návrh rozpočtu je zasadený do platného legislatívneho rámca a vychádza z aktuálnych odhadov daňových príjmov rozpočtu verejnej správy so zapracovaním dotácie zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon kompetencií v oblasti vzdelávania a finančných prostriedkov na implementáciu projektov financovaných z rozpočtu EÚ a z rozpočtu iných krajín EÚ a zabezpečuje plnenie zákonne stanovených kompetencií.

C Bežný rozpočet

C.1 Bežné príjmy daňové

Tabuľka č. 4

Daňové príjmy (100)				
Text	Položka	Schválený rozpočet 2022 (v celých €)	Očakávaná skutočnosť 2022 (v celých €)	Návrh rozpočtu 2023 (v celých €)
Daň z PFO	111	150 000 000	161 500 000	162 000 000
Celkom v Σ		150 000 000	161 500 000	162 000 000

Bežné daňové príjmy sú navrhované na základe aktualizovanej makroekonomickej a daňovej prognózy zo septembra 2022.

Počíta sa **pri pozitívnom scenári s rastom HDP okolo 0,6 %**. Rast energií tlačí spotrebu nadol, čo vytvára tlak cez producentov na zamestnanosť. Trh práce je napnutý, **nie je možné odhadnúť, či vyššie valorizácie miezd potiahnu ochladzovanie ekonomiky vo vzťahu k daňovým príjmom.**

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

Takzvaná nominálna ilúzia spôsobená vyššími nominálnymi veličinami sa z pohľadu rozpočtu môže na začiatku nesprávne javiť ako zdroj príjmov na výdavky, avšak reálna výkonnosť našej ekonomiky bude dlhodobou nižšia.

C.2 Bežné príjmy nedaňové

Tabuľka č. 5

Nedaňové príjmy (200)				
Text	Položka	Schválený rozpočet 2022 (v celých €)	Očakávaná skutočnosť 2022 (v celých €)	Návrh rozpočtu 2023 (v celých €)
Príjmy z podnikania a vlast. majetku	210	170 000	480 000	170 000
Administratívne a iné poplatky a platby	220	6 372 000	6 800 000	6 850 000
Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, ...	240	0	150	0
Iné nedaňové príjmy	290	700 000	1 400 000	830 000
§ 17 zákona 523/2004		1 220 000	1 000 000	1 250 000
§ 22 zákona 523/2004		2 120 000	1 600 000	2 220 000
Celkom v Σ		10 582 000	11 280 150	11 320 000

V rámci bežných nedaňových príjmov sa uvažuje v sumáre v podstate o rovnakom objeme ako je očakávaná skutočnosť za rok 2022.

Avšak je zrejmé, že doznievajúci vplyv pandémie COVID-19 spolu s energetickou a inflačnou krízou ťahá príjmy, hlavne samostatne rozpočtované prostriedky § 17 a § 22 zákona 523/2004 Z. z., smerom nadol (očakávaná skutočnosť k schválenému rozpočtu za rok 2022 cca § 17 – 82% a § 22 – 75,5%).

Z toho pohľadu je možné riziko neplnenia príjmov v citovaných položkách.

Ak by nastala situácia, že by sa nenaplnili príjmové položky v rámci daňových a nedaňových príjmov, došlo by k nepriaznivému synergickému efektu, ktorý by mal priamy dopad na organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, ktoré mali možnosť dodatočných zdrojov cez samostatne rozpočtované a samostatne vyčlenené finančné prostriedky.

C.3 Bežné granty a transfery

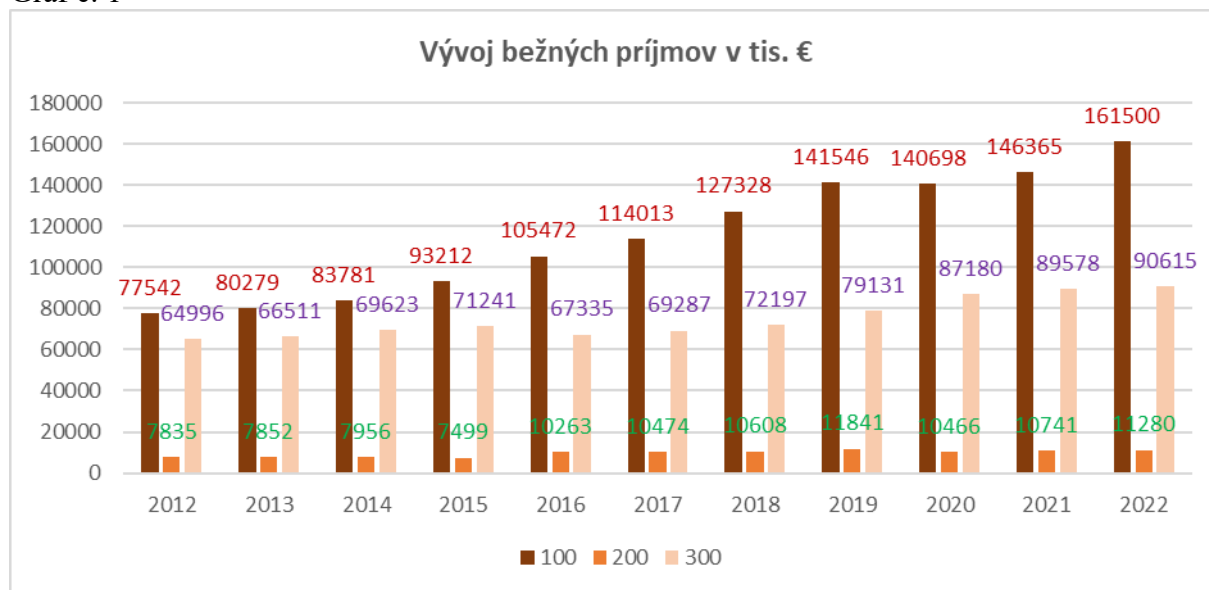
Návrh rozpočtu na rok 2023 počíta v tejto hlavnej kategórii (300), v zmysle návrhu MŠVVaŠ SR s objemom vo výške 87 400 000 €, čo sú finančné prostriedky na krytie preneseného výkonu kompetencií zo štátu na regionálnu samosprávu na úseku vzdelávania.

Výška sa s miernou opatrnosťou približuje výške očakávanej skutočnosti za rok 2022.

Vývoj bežných príjmov:

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

Graf č. 1

C.4 Bežné výdavky

Prehľad návrhu rozpočtu bežných výdavkov vo výške 221 340 000 € je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 6

Bežné výdavky (600)				
Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet 2022 (v celých €)	Očakávaná skutočnosť 2022 (v celých €)	Návrh rozpočtu 2023 (v celých €)	Podiel v %
Úrad PSK	15 000 000	15 500 000	15 278 616	6,22
Projekty	7 030 000	4 700 000	5 600 000	2,28
Doprava	55 320 000	61 935 000	61 400 000	24,98
Kultúrne služby	14 170 000	14 350 000	16 770 000	6,82
Vzdelávanie	90 520 000	99 760 000	102 100 000	41,55
Sociálne zabezpečenie	39 300 000	40 520 000	44 600 000	18,15
Celkom v Σ	221 340 000	236 765 000	245 748 616	100,00

Finančné prostriedky v rámci návrhu bežných výdavkov sú rozpočtované tak, aby boli pokryté kompetencie Prešovského samosprávneho kraja vo všetkých oblastiach činnosti.

Najväčší objem bežných výdavkov (41,55%) je alokovaný do Vzdelávania, ktorým sa zastrešujú stredné školy a školské zariadenia vo vlastnej pôsobnosti a školy a školské zariadenia iných zriaďovateľov. V zmysle návrhu MŠVVaŠ SR sa počíta s transferom vo výške 87,4 miliónov € na financovanie prenesených kompetencií, pokles v rámci financovania originálnych kompetencií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK ide na vrub zúženia plánovanej rezervy.

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

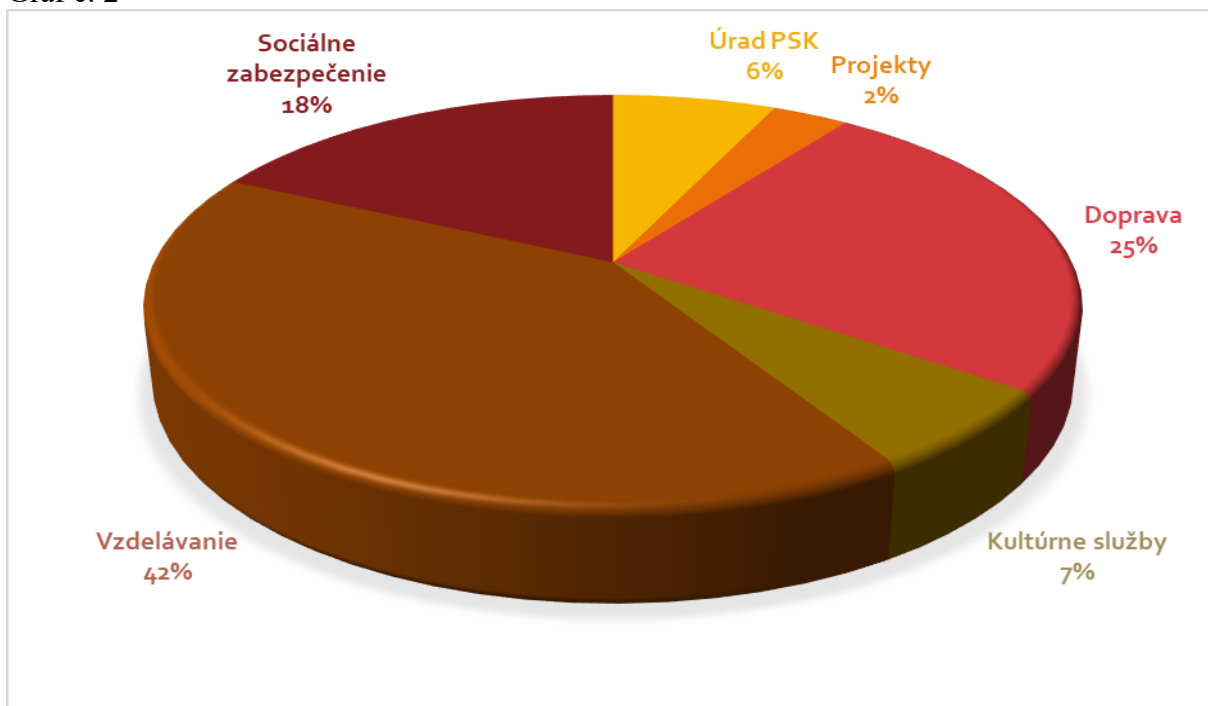
Ďalšie tradične objemovo výrazné čerpania bežných výdavkov sú rozvrhnuté do oblasti Dopravy a Sociálneho zabezpečenia. V rámci Dopravy na pokrytie správy a údržby ciest a na úhradu služieb vo vnútroštátnej preprave a v rámci Sociálnych služieb na financovanie vlastných sociálnych zariadení a aj finančné prostriedky pre neverejných poskytovateľov.

V rámci všetkých oblastí návrh rozpočtu osciluje okolo objemov očakávanej skutočnosti roku 2022.

Detailnejšie tak, ako sú rozpísané v textovej časti návrhu rozpočtu.

Podiel bežných výdavkov podľa jednotlivých oblastí financovania je uvedený v nasledujúcom grafe:

Graf č. 2

D Kapitálový rozpočet

D.1 Kapitálové príjmy

Tabuľka č. 7

Nedaňové príjmy (200)				
Text	Položka	Schválený rozpočet 2022 (v celých €)	Očakávaná skutočnosť 2022 (v celých €)	Návrh rozpočtu 2023 (v celých €)
Kapitálové príjmy	230	500 000	750 000	350 000
Celkom v Σ		500 000	750 000	350 000

Návrh rozpočtu kapitálových príjmov je zostavený v súvislosti s plánom predaja kapitálových aktív.

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

D.2 Kapitálové granty a transfery

Tabuľka č. 8

Kapitálové granty a transfery (300)				
Text	Položka	Schválený rozpočet 2022 (v celých €)	Očakávaná skutočnosť 2022 (v celých €)	Návrh rozpočtu 2023 (v celých €)
§ 22 zákona 523/2004	SRP	0	0	0
Transfery v rámci VS	322	0	12 000 000	0
Celkom v Σ		0	13 000 000	0

V rámci návrhu kapitálových grantov a transferov nie sú rozpočtované finančné prostriedky.

Graf č. 3

D.3 Kapitálové výdavky

Prehľad návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov vo výške 10 000 000 € je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka č. 9

Kapitálové výdavky (700)				
Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet 2022 (v celých €)	Očakávaná skutočnosť 2022 (v celých €)	Návrh rozpočtu 2023 (v celých €)	Podiel v %
Úrad PSK	5 889 000	16 000 000	3 000 000	30,00
Projekty	7 000 000	6 500 000	7 000 000	70,00
Doprava	9 000 000	24 000 000	0	0,00
Kultúrne služby	427 100	3 900 000	0	0,00
Vzdelávanie	1 025 500	3 700 000	0	0,00
Sociálne zabezpečenie	568 338	2 113 000	0	0,00
Celkom v Σ	23 909 938	56 213 000	10 000 000	100,00

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

V predloženom návrhu kapitálových výdavkov sú rozpísané výdavky iba do dvoch oblastí:

Úrad PSK – splátka kúpy nehnuteľného majetku – Stredná športová škola Poprad,
Projekty – spolufinancovanie projektov zo zdrojov EÚ a iných grantov.

V zmysle návrhu uznesenia rozpis kapitálových výdavkov z neuskutočnených akcií z predchádzajúcich rokov a nevyčerpaných dotácií v zmysle VZN PSK č 78/2019 prejde do právomoci predsedu PSK.

E Finančné operácie

E.1 Finančné operácie príjmové

V znení návrhu finančné operácie príjmové nie sú rozpočtované.

E.2 Finančné operácie výdavkové

Návrh finančných operácií výdavkových v celkovej čiastke 4 321 384 € pozostáva z čiastky určenej na splácanie istiny úveru poskytnutého z EIB vo výške 3 121 384 € a na splácanie návratnej finančnej výpomoci z MF SR vo výške 2 200 000 €.

F Záver

Predložený návrh prezentuje rozpočtový plán vychádzajúci z prognóz. Keďže neistota budúceho vývoja je mimoriadne vysoká. Inflačné tlaky a energetická kríza smerujú slovenskú ekonomiku do recesie, zanikne časť pracovných miest. Je otáznou do akej miery zvládne reagovať vláda na danú situáciu svojimi opatreniami, ktoré by mali viesť k zabezpečeniu stability verejných financií. Je na mieste očakávať, že daný rozpočet bude prechádzať ďalšími úpravami v reakcii na globálnu aj internú a ekonomickú situáciu.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na riziká, tak na príjmovej ako aj na výdavkovej strane rozpočtu. Na výdavkovej strane rozpočtu bude nevyhnutné udržať rozpočtovú disciplínu všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do procesu. Pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu výdavkov, pretože udržanie rozpočtovej rovnováhy je jediným predpokladom, aby sa mohlo zabezpečiť pokrývanie kompetencií Prešovského samosprávneho kraja vo všetkých oblastiach činnosti.

Pre zabezpečenie rozvoja kraja a využitie zdrojov z rozpočtu EÚ, pri ktorých sa v zmysle prognóz predpokladá kulminácia prílevu v nasledujúcom roku sa musia nájsť vnútorné rezervy.

Stanovisko hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja
k Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 - 2025

V závere konštatujem, že návrh rozpočtu na rok 2023 je vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov a ostatnými všeobecne platnými právnymi predpismi.

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný dňa 24.11.2022 spôsobom obvyklým (úradná tabuľa, internet) v zákonom stanovenej lehote, najmenej 15 dní pred jeho schválením v Zastupiteľstve PSK.

Na základe uvedených skutočností, vyhodnotenia procesov prípravy a preskúmania jednotlivých častí Návrhu rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja na roky 2023 – 2025, so zohľadnením rizík a pripomienok

odporúčam

Zastupiteľstvu PSK predložený návrh na rok 2023

schváliť

a návrh viacročného rozpočtu na roky 2024- 2025 **zobrať na vedomie**

V Prešove 25.11.2022

PhDr. Marcel Novotný, PhD.
hlavný kontrolór
Prešovského samosprávneho kraja